

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7627,Stan-wojenny-1981-1983-dodatek-specjalny-do-Goscia-Niedzielnego-z-11-grudnia-2011.html>
29.03.2026, 20:20

„Stan wojenny 1981-1983” – dodatek specjalny do „Gościa Niedzielnego” z 11 grudnia 2011

11.12.2011

Do tygodnika „Gość Niedzielny” z 11 grudnia 2011 r. dołączony został specjalny dodatek historyczny „Stan wojenny 1981-1983” z cyklu „Życie w komunistycznym kraju. Polacy w latach 1944-1989”, opracowany przez historyków z IPN i zespół tygodnika.

30 lat temu – po 36 latach od zakończenia II wojny światowej – Polacy znów doświadczyli grozy słowa „wojna”. Tłumaczono obywatelom, że tym razem to dla ich dobra i bezpieczeństwa. Komuniści postanowili obronić społeczeństwo przed rzekomo groźnym, destabilizującym Polskę wielomilionowym ruchem „Solidarność”.

Usprawiedliwiano później, że uchroniono wówczas kraj także przed „obcą interwencją” – to nic, że miała to być tradycyjna „braterska pomoc” ZSRS i sojuszników, o którą zresztą zabiegał sam gen. Wojciech Jaruzelski. Stan wojenny był demonstracją tępej siły, a zarazem bezsilności władzy nieradzącej sobie z rozwiązywaniem problemów społecznych, gospodarczych i politycznych. W logice komunizmu nie było wówczas miejsca na kompromis.

Już od wymuszonej falą strajków zgody na legalizację „Solidarności” przymierzano się do kontrataku. Jak przystało na wojskowego, gen. Jaruzelski sięgnął po rozwiązanie, na którym znał się najlepiej – wyprowadził wojsko na ulice. Jak ujął to prof. Andrzej Paczkowski, rozpoczęła się wojna polsko-jaruzelska. Właściwie była to krótka i krwawa pacyfikacja. Po dwóch tygodniach Jaruzelski i jego ekipa mogli się cieszyć ze zwycięstwa – stłumili aspiracje wolnościowe Polaków, wzięli jeńców, obronili socjalizm.

Rozpoczęła się nowa okupacja. Generał Jaruzelski zabiegał zaś o to, by 13 grudnia „uczynić rocznicą, która utrwali się jako rocznica ocalenia”. I tę ostatnią wojnę o dobrą pamięć o stanie wojennym wciąż toczy...

Adam Dziurok

- [Dodatek jest dostępny na stronie internetowej IPN](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

